

I n n b e r e t n i n g

om en undersøkelsesreise til Rödtingen, Hurum s. og
pgd., Buskerud.

I anledning en meddelelse fra malermester Theo. Thorne av 1/2-1943 angående hellekisten på Rödtingen og noen bronsealderströyser i nærheten, foretok jeg 21/5 en befaringsreise av disse fortidsminnene.

Hellekisten ligger ikke langt fra veien på vestre side noen hundre meter nord for Rödtingen. Både graven selv og dens nærmeste omgivelser befinner seg nu i en lite verdig stand. Graven ligger tett opp til et stygt lite uthus og er helt fylt med böss og all slags skrammel (se fot. 1). Av kisten står ennu tre store vegghegger på plass. Byggmester Olaf Nilsen, Rödtingen, som viste meg rundt, fortalte at han kan huske at det ennå for ca. 30 år siden lå en helle over kammeret. Som gutt var han nede i selve gravkammeret og lekte. Bunnen lå da dypere ned enn marken omkring. En kan fremdeles se svake spor av en jordhaug rundt graven. På vestsiden ligger noen smale, ca. 1 m. lange, 10-15 cm. tykke heller som er brukt til ildsted. Det er mulig disse også har tilhört kammeret. Den hellen som danner den ene langsiden av kammeret (breidsiden sees på fotografiet) ~~er~~ er 2 m. lang og raker 95 cm. over marken. Olaf Nilsen mener at den sikkert går omtrent like dypt ned i jorden. Den andre langhellen er kortere, 1,25 m. Disse to hellene er jevnbrede, ca. 12-15 cm. tykke. Den tredje kortveggshellen er mere uformelig, 32 cm. tykk på midten, men avsmalnende ut mot endene. Den er 1,65 m. lang.

Eiendommen som graven ligger på er et sommerhus som tilhörer Jörgen Skedsmo, Oslo, Schöffersgt. 10 BB I.

Det synes ikke å være denne graven hvor flintökse C. 20656 er funnet. Den andre steinkisten lå like ved Rödtingen Pensjonat og skal nu være helt forsvunnet.

Et stykke nord for steinkisten ligger 2 bronsealderströyser på Oslo Fengselsbetjenters Forenings eiendom (gnr. brnr.). Röys 1 ligger på det høyeste punkt av et knausparti som bare kalles "Röysene" ca. 500 m. nordvest for Rödtingen. Diam. 11 m., höyde ca. 1 3/4 m. Röysen er en del utkastet, men har så noenlunde beholdt sin kontur. I centrum ser en i bunnen fremdeles rester av kammeret, muret opp av mindre heller. Kammeret er 210 m. langt, 0,53 m. bredt. Det har etter hva Olaf Nilsen forteller, været videre oventil. Halvt nede i kammeret ligger en stor dekkhelle, störste lengde og bredde h.h.v. 1,80 og 1,15 m., tykkelse ca. 18 cm. For ca. 30 år siden ~~var~~, sier Olaf Nilsen, var kammerets vegger

noenlunde urørt. I de senere år, da en mengde sommergjester har besøkt stedet, er en hel del stein kastet ut og ligger rundt røyser på østre og søndre side.

Röys 2 ligger lavere og nærmere sjöen, ca. 50 m. vest for nr. 1. Den har samme diameter som denne, men er noe lavere, da den har vært mere utsatt for ödeleggelse. I den store fordypningen i midten, hvor det nu ikke kan sees spor av kammeret, ligger en dekkhelle, störste lengde og bredde h.h.v. 1,40 og 1,30 m., tykkelse 14 cm. Ved siden av den store fordypningen er det flere mindre. Rundt om ligger mengder av utkastet stein.

Röys 3 ligger på Edvard Bones eiendom ca. 75 m. nedenfor hellekisten mellom denne og sjöen. Den er nu praktisk talt utjevnet.

På knausene ved selve Rödtingen fantes tidligere flere røyser som nu er forsvunnet (jfr. corpsläge C. Arbo's meddelelse av dec. 1875).

Som forholdene ligger an ville det være meget som taler for å gjöre et forsök med å sette opp fredningsskilt.

O s l o i mai 1943.